

RAN-2181

Third Year B.A. (External) Examination

March / April - 2019

Sanskrit : (Paper - VI)

(1) સંસ્કૃતલલિત સાહિત્ય (પ્રાચીન – પ્રશિષ્ટ) તથા વ્યાકરણમ્

(2) કિરાતાર્જુનીયમ્ – ભારવિ (સર્ગ – 1)

(3) બોધાયનકૃત – ભગવદ્જ્જુકીયમ્

Time: 3 Hours]

[Total Marks: 100

સૂચના : / Instructions

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.

Fill up strictly the details of signs on your answer book

Name of the Examination:

Third Year B.A. (External)

Name of the Subject :

Sanskrit : (Paper - VI)

Subject Code No.:

2 1 8 1

Seat No.:

Student's Signature

૧. (અ) ટૂંકમાં જવાબ આપો (ગમે તે પાંચ)

૧૦

1. (a) Write answer in short : (any five)

(૧) 'ભગવદ્જ્જુકીયમ્' ના કર્તા કોણ છે?

(1) Who is writer of the 'ભગવદ્જ્જુકીયમ્' ?

(૨) સર્વે ખલુ इदं ब्रह्म वाक्यનું સ્મરણ કયા ઋષિને થયું?

(2) Which Saint remembered the statement સર્વે ખલુ इदं ब्रह्म ?

(૩) ગણિકાના પ્રેમીનું નામ શું છે?

(3) What is the name of Prostitute's lover?

(૪) શાંડિલ્ય: બૌદ્ધધર્મના કયા સિદ્ધાંતનું પાલન કરે છે?

(4) Which Roul of bodhadharm lead by Shandilya?

- (૫) પુજ્યતે સર્વાનુકંપી સાધુજનો નામ। આ વાક્ય કોણ બોલે છે?
- (5) Who speaks પુજ્યતે સર્વાનુકંપી સાધુજનો નામ?
- (૬) ‘એકશેષ દ્વન્દ્વસમાસ’ ની વ્યાખ્યા અને ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.
- (6) Explain ‘એકશેષ દ્વન્દ્વસમાસ’ with definition and example.
- (૭) ‘અનુરથમ્’ વિગ્રહ કરી સમાસની વ્યાખ્યા આપો.
- (7) Dissolute and define ‘અનુરથમ્’.

(બ) સંસ્કૃતમાં ગદ્યખંડ લખો. (કોઈ પણ એક)

૧૦

(b)

10

(1) મમ પ્રિય નાટ્યકાર:

(2) મમ પ્રિય ઉત્સવ:

૨. (અ) નીચેનામાંથી ગમે તે બે શ્લોકના અનુવાદ કરો.

૦૬

2. (a) Translate any two of the following verses:

06

- (1) નિર્સર્ગદુર્બોધમબોધવિક્લવાઃ। ક્વ ભૂપતીનાં ચરિતં ક્વ જન્તવઃ।
તવાનુભાવોડયમવેદિ યન્મયા નિગૂઢતત્ત્વં નયવર્ત્મ વિદ્વિષામ્॥
- (2) ન તેન સજ્જં ક્વચિદુદ્યતં ધનુઃ કૃતં ન વા કોપવિજિહ્માનનમ્।
ગુણાનુરાગેણ શિરોભિરૂહ્યતે નરાધિપૈર્માલ્યમિવાસ્ય શાસનમ્॥
- (3) વિજિત્ય યઃ પ્રાજ્યમયચ્છદુત્તરાન્કુરૂનકુપ્યં વસુ વાસવોપમઃ।
સ વલ્કવાસાંસિ તવાધુનાહરન્કરોતિ મન્યું ન કથં ધનઞ્જયઃ॥
- (4) ન સમયપરિરક્ષણં ક્ષમં તે નિકૃતિપરેષુ પરેષુ ભૂરિધામ્નઃ।
અરિષુ હિ વિજયાર્થિનઃ ક્ષિતીશા વિદધતિ સોપધિ સંધિદૂષણાનિ॥

(બ) નીચેનામાંથી ગમે તે બે શ્લોકના અનુવાદ કરો.

૦૬

(b) Translate any two of the following verses:

06

- (1) સુખેષુ દુઃખેષુચ નિત્યતુલ્યતા ભયેષુ હર્ષેષુ ચ નાતિરિક્તતામ્।
સુહૃત્સ્વમિત્રેષુ ચ ભાવતુલ્યતાં વદન્તિ તાં તત્ત્વવિદો હ્યસઙ્ગતામ્॥
- (2) અભ્યાગતઃ કિસલયાભરણો વસન્તઃ પ્રાપ્તા શરત્ કુમુદષ્ણડવિભૂષણેતિ।
બાલો નવેષ્વૃત્તુષુ રજ્યતિ નામ લોકે યજ્જીવિતં હરતિ તત્કિલ રમ્યમસ્ય॥

- (3) गङ्गामुत्तीर्य विन्ध्यं शुभसलिलवहां नर्मदामेष सह्यं
गोलेयीं कृष्णवेष्णां पशुपतिभवनं सुप्रयोगां च काञ्चीम्।
कावेरीं ताम्रपर्णीमय मलयगिरिं सागरं लङ्घयित्वा
वेगादुत्तीर्य लङ्कां पवनसमगतिः प्राप्तवान् धर्मदेशम्॥
- (4) अस्तं गतो हि दिनकृद्गनान् लम्बी मूषामुखस्थ इव तप्तसुवर्णराशीः।
यस्य प्रभाभिरनुरज्जितमेघवृन्दमालक्ष्यते दहनगर्भमिवान्तरिक्षम्॥

(ક) નીચેનામાંથી ગમે તે બે શ્લોકના અનુવાદ કરો.

૦૮

(c) Translate any two of the following verses:

08

- (1) न हि प्रियं प्रवक्तुमिच्छन्ति मृषा हितैषिणः।
(2) अहो दुरन्ता बलवद्विरोधिता।
(3) आर्य! अहं हास्योपि प्रहसनं न जाने।

૩. ‘કિરાતાર્જુનીયમ્’ ના સાહિત્યસ્વરૂપની સમીક્ષા કરો.

૨૦

3. Discuss the literary form of the ‘કિરાતાર્જુનીયમ્’

20

અથવા/OR

‘ભગવદ્જ્જુકીયમ્’ નું કર્તૃત્વની ચર્ચા કરો.

૨૦

Discuss the Authorship of ‘ભગવદ્જ્જુકીયમ્’

20

૪. ‘કિરાતાર્જુનીયમ્’ સર્ગ-૧ ના આધારે ‘વનેચર’ નું પાત્રાલેખન કરો.

૨૦

4. Give the Character sketch of ‘વનેચર’ with reference to ‘કિરાતાર્જુનીયમ્’ canto-1.

20

અથવા/OR

‘ભગવદ્જ્જુકીયમ્’ ના આધારે શાંડિલ્યનું પાત્રાલેખન કરો.

૨૦

Give the Character sketch of ‘શાંડિલ્યઃ’ with reference to ‘ભગવદ્જ્જુકીયમ્’.

20

૪. ટૂંકનોંધ લખો . (ગમે તે બે) ૨૦
4. Write Critical Notes. (any two) 20
- (૧) ભારવિનું જીવન
- (1) The life of Bharvi
- (૨) વાણી અંગે ભારવિના વિચારો
- (2) The thought of Bharvi about speech.
- (૩) ‘ભગવદ્જ્જુકીયમ્’ કૂટિયાટ્ટમ શૈલી.
- (3) ‘ભગવદ્જ્જુકીયમ્’ in Kuttiyattam style.
- (૪) ‘ભગવદ્જ્જુકીયમ્’ નું શીર્ષક
- (4) The title of ‘ભગવદ્જ્જુકીયમ્’.